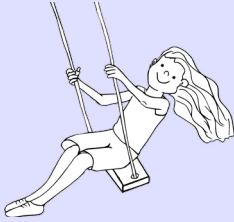

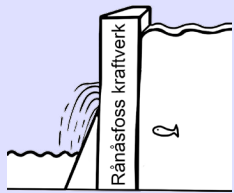
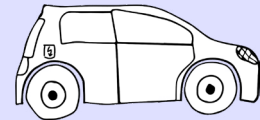
Rørsleenergi

Her er nokre dømme på rørsleenergi.

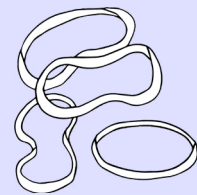
For å kunne gynge må du bruke rørsleenergi.

Ein bil i fart bruker rørsleenergi.

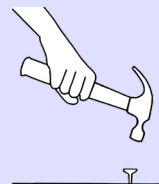
Vasskraftverk gjer om rørsleenergi til elektrisk energi.

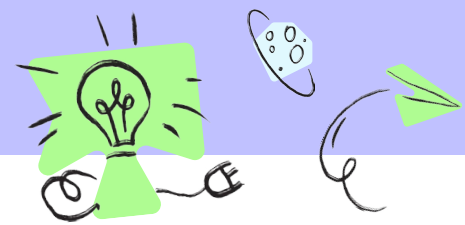
Ein strekt strikk har lagra energi. Slepper du strikken, vil han fly og vise rørsleenergi!

Når du sykklar, bruker du rørsleenergi.

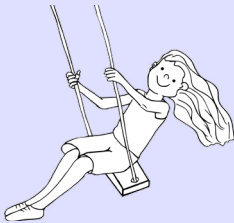
Når du slår med hammaren, bruker du rørsleenergi.

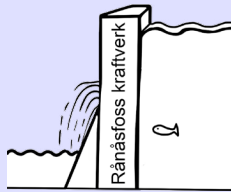
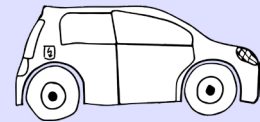
Rørsleenergi

Rørsleenergi er energi som er knytt til rørsle og posisjonen av objekt og ting. Energien kan vere på to ulike måtar: **potensiell energi** (oppsamla energi som ligg klar til å brukast) og **kinetisk energi** (det same som rørsleenergi).

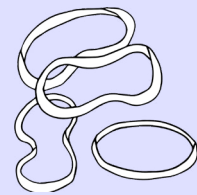
Når du gyngar på ein leikeplass, svingar du fram og tilbake mellom potensiell og kinetisk energi. På toppen av svingen har du mest potensiell energi, og på botnen har du mest kinetisk energi.

Ein bil, buss eller eit tog som bevegar seg, har kinetisk energi på grunn av masse og fart. Når køyretøyet stoppar, blir den kinetiske energien omdanna til andre former for energi, som varmeenergi i bremsar og motoren.

Eit vasskraftverk utnyttar energien frå rennande vatn til å danne elektrisitet. Vatnet driv store turbinar rundt. Turbinen er koplta til ein generator. Denne generatoren gjer rørsleenergi om til elektrisk energi.

Når du strekkjer ein strikk, blir det lagra potensiell energi i strikken. Når du slepper strikken, blir den potensielle energien frigjord som kinetisk energi. Strikken fyk bortover og får til slutt tilbake den opphavlege forma.

Når du sykklar, bruker du rørsleenergi for å bevege deg framover. Du gjer din eigen kjemiske energi frå maten du et, om til kinetisk energi som får sykkelen til å bevege seg.

Når du bruker ein hammar til å slå inn ein spikar i ein treplanke, er det muskelkrafta som driv rørsle. Når du svingar hammaren, blir den kjemiske energien frå maten du har ete, gjord om til rørsleenergi i musklane dine. Når hammaren treffer spikaren, overfører han den kinetiske energien frå hammaren til spikaren, og det får spikaren til å bevege seg inn i planken. Dette dømet viser korleis kjemisk energi blir omdanna til rørsleenergi i musklane og blir overført som kinetisk energi for å gjere eit arbeid.

